

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого
Інститут екранних мистецтв
Кафедра організації театральної справи імені І. Д. Безгіна

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з наукової роботи

Ірина ЯН
Ірина ЯН

«18» вересня 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА
З НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

спеціальність 026 Сценічне мистецтво

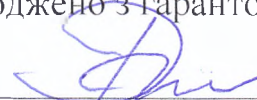
освітньо-наукова програма Сценічне мистецтво
(назва освітньої програми)

Розробник: ЛЯГУЩЕНКО Андрій Геннадійович, кандидат мистецтвознавства, заслужений діяч мистецтв України, доцент, професор кафедри організації театральної справи імені І. Д. Безгіна

Викладач: ЛЯГУЩЕНКО Андрій Геннадійович, кандидат мистецтвознавства, заслужений діяч мистецтв України, доцент, професор кафедри організації театральної справи імені І. Д. Безгіна

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри організації театральної справи імені І. Д. Безгіна
Протокол № 16 від 18.09.2024

Завідувач кафедри Олексій БЕЗГІН

РПНД погоджено з гарантом освітньо-наукової програми
Професор Майя Ржевська

18.09.2024

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р.
Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__» __ 20__

На 20__/20__ н.р.
Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__» __ 20__

На 20__/20__ н.р.
Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__» __ 20__

1. Опис науково-педагогічної практики

Програму науково-педагогічної практики аспірантів розроблено відповідно до вимог нормативно-правових актів, що регламентують підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

Програма визначає загальний порядок організації, проведення і підведення підсумків науково-педагогічної практики (далі – практики) здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – здобувач, аспірант, практикант) у процесі їхньої підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у Київському національному університеті театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого (далі – КНУТКіТ, Університет).

Науково-педагогічна практика є одним із компонентів освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки здобувачів ступеня доктора філософії. Проходження науково-педагогічної практики входить до обсягу кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС), визначених КНУТКіТ для реалізації освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії.

Згідно з навчальними та робочими навчальними планами аспіранти проходять науково-педагогічну практику в VI семестрі. Загальний обсяг науково-педагогічної практики складає 180 годин (6 кредитів ЄКТС).

Науково-педагогічна практика відіграє системоутворюючу роль серед усіх форм освітньо-наукової діяльності аспіранта, дозволяє засвоїти, виявити та передати одержані знання з методики навчання спеціальних дисциплін за профілем підготовки, психології та педагогічної майстерності, а також збагатити і відкоригувати їх.

Науково-педагогічна практика здобувачів наукового ступеня доктора філософії передбачає безперервність та послідовність її проведення для формування достатнього рівня практичних компетентностей відповідно до запланованих результатів підготовки.

Базою для проходження науково-педагогічної практики є кафедри КНУТКіТ, за якими закріплено аспірантів. Крім того, аспірант може пройти науково-педагогічну практику на аналогічних кафедрах (підрозділах) інших освітніх закладів.

Безпосереднє керівництво науково-педагогічною практикою кожного аспіранта здійснює керівник практики. За результатами проходження науково-педагогічної практики передбачено підсумковий контроль у формі диференційованого заліку, що дозволяє оцінити рівень опанованих компетентностей аспірантів.

2. Мета і завдання науково-педагогічної практики

Метою науково-педагогічної практики аспірантів є набуття навичок та вмій викладацької діяльності, науково-організаційної та навчально-методичної роботи у закладах вищої освіти.

Завдання науково-педагогічної практики полягає у формуванні в аспірантів відповідних компетенцій:

- здатність передавати знання про сценічне/аудіовізуальне мистецтво та практичний досвід різноманітними шляхами та засобами;
- здатність планувати, організовувати власну викладацьку діяльність; раціонально і ефективно використовувати власний час в науково-педагогічній діяльності;
- здатність до участі в організації науково-педагогічної роботи профільної кафедри, розуміння принципів планування її роботи (розподіл функціональних обов'язків, педагогічного навантаження, місце кафедри у системі науково-дослідної роботи факультету й університету в цілому);
- здатність до написання науково-методичних праць за профілем кафедри (робочих і навчальних програм, конспектів лекцій, навчально-методичних комплексів, практикумів тощо);

- здатність самостійного проведення практичних, семінарських занять, консультацій;
- здатність впроваджувати науково обґрунтовані, новаторські методи організації навчально-виховного процесу у вищій школі;

- здатність до вивчення досвіду провідних викладачів Університету під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін (аспіранти повинні ознайомитися з різними способами структурування і подання навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, з різними способами та прийомами оцінювання навчальної діяльності у вищій школі);

- здатність проводити індивідуальну роботу зі студентами (підготовка виступів та тез доповідей на наукових конференціях, консультації з написання курсових робіт та ін.).

Програма науково-педагогічної практики забезпечує досягнення програмних результатів (ПРН), передбачених освітньо-науковою програмою:

ПРН 11. Вміти застосовувати основи педагогіки та психології у навчально-виховному процесі у закладах вищої освіти, знати принципи реалізації освітніх програм у вищій школі, види педагогічної діяльності і методичної роботи у вищій школі.

ПРН 12. Знати засади організації науково-педагогічної діяльності, вміти організовувати власну науково-дослідницьку та викладацьку працю.

3. Зміст та організаційна структура практики

№	Види робіт	Всього годин	Аудиторні години	Самостійна робота
Модуль 1. Організаційний етап				
1	Оформлення документації щодо місця проходження практики	8		8
2	Складання індивідуального плану	8		8
Разом за модулем 1		16	0	16
Модуль 2. Науково-педагогічний етап				
1	Відвідування занять досвідчених викладачів	8	22	
2	Знайомство з організацією навчально-виховного процесу та науково-дослідної роботи кафедри (інституту)	24	30	
3	Розробка змісту навчальних занять та методична підготовка	40		30
4	Проведення відкритих занять та самоаналіз роботи аспіранта	4	4	
5	Участь в організації наукових конференцій, у роботі наукового семінару кафедри	20		20
6	Індивідуальна робота зі студентами	12		12
Разом за модулем 2		108	56	62
Модуль 3. Завершальний етап				
1	Обговорення результатів проведення занять	4		4

2	Підготовка статті або тез за темою дисертаційного дослідження	8		8
3	Підготовка звіту за результатами проходження науково-педагогічної практики	40		30
4	Захист звіту за результатами проходження науково-педагогічної практики	4	4	
Разом за модулем 3		56	4	42
УСЬОГО ГОДИН		180	60	120

4. Організація і керівництво практикою

Науково-педагогічна практика проводиться по закінченню вивчення основних фахових дисциплін, що створює умови для виконання аспірантами в період практики конкретних завдань, безпосередньо пов'язаних із теоретичними курсами.

База практики в особі їх керівників разом з КНУТКіТ несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики аспірантів. Науково-педагогічна практика організовується кафедрами КНУТКіТ, за якими закріплено аспірантів. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений аспірант. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється його керівником, який повинен:

- забезпечити чітку організацію, планування та облік результатів практики;
- затверджувати загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування аспіранта;
- обирати тематику занять та навчальні групи для проведення навчально-педагогічної практики;
- надавати методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;
- контролювати роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, вживати заходів щодо ліквідації недоліків у організації практики;
- підготувати відгук на звіт аспіранта про проходження практики.

Керівник практики має право:

- вимагати від практикантів дотримання вимог цієї програми;
- вимагати від практикантів інформацію про хід виконання запланованих заходів;
- вимагати від практикантів дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку.

Практикант зобов'язаний:

- спільно з науковим керівником обирати програму проходження практики залежно від індивідуального рівня наукової підготовки, плану роботи над дисертаційним дослідженням;
- виконувати усі види робіт, передбачені програмою науково-педагогічної практики;
- підпорядковуватися Правилам внутрішнього трудового розпорядку Університету, розпорядженням адміністрації та керівників практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, здобувач може бути відсторонений від проходження практики;
- протягом 10 робочих днів після закінчення практики подати звітну документацію на кафедру та до відділу аспірантури.

Практикант має право:

- звертатись з усіх питань, які виникають під час проходження практики до наукового керівника, завідувача кафедри, керівника практики, завідувача відділу аспірантури, вносити пропозиції з удосконалення організації практики.

5. Контрольні заходи

За підсумками аспірант готує звіт про проходження науково-педагогічної практики.

Обсяг звіту складає довільну кількість сторінок комп'ютерного набору. До загального обсягу входять титульна сторінка, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел та додатки.

Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 30 мм, правого – 10 мм.

Титульна сторінка оформляється за встановленою формою.

Підготовлений звіт надається на рецензування керівнику протягом тижня після завершення науково-педагогічної практики.

Захист, обговорення та затвердження звіту з науково-педагогічної практики відбувається на засіданні кафедри під час проміжної атестації аспірантів та затверджуються на її засіданні.

Поточний контроль здійснюється керівником науково-педагогічної практики шляхом аналізу та оцінки систематичної роботи аспірантів, проведених ними навчальних занять.

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження науково-педагогічної практики шляхом оцінювання цілісної систематичної фахової науково-педагогічної практики аспірантів.

При виставленні диференційованої оцінки аспіранту враховується рівень теоретичної підготовки, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, ставлення до студентів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та вчасність її подання.

Аспіранти з інших установ, які проходять науково-педагогічну практику в КНУТКіТ за трудовою угодою, представляють відповідні документи, які підтверджують виконання навантаження та атестуються кафедрою на основі наданої звітної документації.

Таблиця 1.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)
60 – 63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за	Низький (рецептивно-продуктивний)

		умови належного самостійного доопрацювання	
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

6. Рекомендована література

Нормативно-правова база

1. Закон України «Про вищу освіту». Закон від 01.07.2014 № 1556-VII.
2. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність».
3. Закон України «Про освіту» № 1060-XII від 23.05.1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР, 1991, № 34, Ст. 451.
4. Наказ МОН України. Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи № 943 від 16 жовтня 2009 року.
5. Положення про державний вищий заклад освіти. Постанова КМ України від 05.09.1996 р. №1074 // Інформ. збірник Мін. освіти і науки України. К., 1997. №1, С.3-22.
6. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту): Постанова Кабінету Міністрів України №65 від 20.01.1998 р.
7. Про вищу освіту: Закон України №2984-III від 17 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України, 2002, №20.
8. Про Державну національну програму «Освіта» («Україна XXI століття»): Постанова Кабінету Міністрів України №896 від 03.11.2004 р.
9. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій України: Постанова КМ України №1341 від 23.11.2011 р.
10. Указ Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» від 25 червня 2013 року.

Основна література

1. Алексюк, А.М. (1998). *Педагогіка вищої освіти України: Історія. Теорія*. Підручник для студентів, аспірантів та молодих викладачів вищих навчальних закладів. Київ: Либідь.
2. Артемова, Л.В. (2008). *Педагогіка і методика вищої школи: Навчально-методичний посібник*. Київ: Кондор.
3. Барановська, Л.В. (2015). *Педагогіка та психологія вищої школи: навчальний посібник*. Київ: НАУ.
4. Вітвицька, С.С. (2006). *Основи педагогіки вищої школи: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури*. Київ: Центр навчальної літератури.
5. Кнодель, Л.В. (2008). *Педагогіка вищої школи: посібник для магістрів*. Київ: Вид. ПАЛИВОДА А.В.

Додаткова література

1. Волкова, Н.П. (2001). *Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Київ: Видавничий центр «Академія».
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи // Бібліотека з освітньої політики / під заг. ред. О.В. Овчарук. (2004). Київ: К.І.С.
3. Компетентнісний підхід у вищій освіті: світовий досвід / укл. Антонюк Л.Л., Василькова Н.В. та ін. (2016). Київ: КНЕУ імені Вадима Гетьмана.

4. Мачинська, Н.І., & Стельмах, С.С. (2012). *Сучасні форми організації навчального процесу у вищій школі: навчально-методичний посібник*. Львів: ЛДУВС.
5. Нагаєв, В.М. (2007). *Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник*. Київ: Центр учбової літератури.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua/>– Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України;
2. <http://nbuv.gov.ua/>– Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;
3. <http://www.dnrb.gov.ua/>– Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕАТРУ, КІНО І ТЕЛЕБАЧЕННЯ
ІМЕНІ І. К. КАРПЕНКА-КАРОГО**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

«__»_____ 20__р.

Звіт
про проходження науково-педагогічної практики здобувача наукового ступеня
доктора філософії

Місце проходження практики _____

Керівник практики _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Період проходження: день/місяць /рік – день/місяць/ рік
Загальний обсяг годин: 180 год.